Ч. 250 (749.). Львів, второк дня 6 падолиста 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих теріторіях 6 кор.

Виходить що дня крім понеділків.

Умови передплати у Львові: На рік 24·— К, півроку 12·—, чвертьроку 4·—, місяць 2·40.

В краю і державі: На рік 32·— К, півроку 16·—, чвертьроку 8·—, місяць 2·70.

За границю: В Німеччині 11 мар., В Америці 11 дол., В инших державах 54 фр.

З України.

Конець зїзду національностий.

(У Б.). Всї бесїдники поодиноких націй підносили з похвалою великі заслуги Українців коло поступу питаня автономії — федералїзму. Прийшло дальших сто делеґатів у протягу перших днів зїзду: Естонцїв, Лотошів, Литовців, Поляків, жидів, Білорусинів, Українців, Молдавани, Козаків, Грузинцїв, кримських Татарів, Закавказців, Бурятів, Кирґізів і заступників декількох музулманських військових комітетів. Вірмени, Якути, Башкіри, Калмуки і гірські народи Кавказу і з Дагестану прислали зїздови привіти і дуже жалували, що не можуть брати участи на зїздї; вони казали наперед запевнити зїзд про їх згоду на його постанови. Комісія зїзду, яку покликано виключно до перевірки мандатів, сконстатувала взагалї 86 мандатів, прочим відпоручникам признано права дорадного голосу.

Відносно до війни заявив ся зїзд у тім дусї, що здобуте областий не дає здобуваючому ніякого права на їх анексію проти волї жителїв тих областий.

Далї уважає зїзд конечним, перестроїти Росію після федеративних засад і подїлити її на автономні держави. Ті автономні одиниці мають мати спільний федеративний орґан, який має їх не лише на зовні, але також внутрі злучити. Для здїсненя того перестрою предкладає зїзд дві дороги: з одної сторони внутрішна орґанізаційна праця у кождого народу осібно, ведена поодиновими Установчими Зборами тих народів, — з другої сторони обнимаюча всї народи спільна праця в злуцї з тимчасовим правительством, в котрого склад для суцільнїйшої сполуки поодиноких народів між собою, для більшої поваги й єдности власти правительства — після погляду зїзду — мають безумовно бути приняті заступники поодиноких народів.

(Нов. Время 30. IX.)

Новое Время про зїзд.

Зїзд подїлив у своїй резолюції Росію гладко на автономні держави. З Росії остала лиш Великоросія, якій не признано одначе ніякої автономії. В склад тимчасового правительства мають бути також приняті заступники народів як міністри; також на міжнароднїй мировій конференції мусять бути заступлені народи. В Київі буде зорґанізована стала рада заступників народів і Українців, якої задачею є приготовити федеративну конституцію російської републики (Нов. Вр. 2. X.).

Відтяжене Київа.

В Київі відбувалась конференція, на якій рішено систематично взятись до дезертерів і безділних живел міста, які викликують у місті всякого рода несупокої і вже і без того важке питане прожиреня безпотрібно утруднюють. Рішено зріст київського населеня, який задля опорожненя Петрограду з кождим днем зростає, обмежити; в тій цїли задумують оголосити заклик до жителїв російської столиці, не осїдати в Київі, бо місто і без того терпить само брак мешкань, поживи й опалу. Далї буде збор неве перенесене з инших міст до Київа заведень і властий, якого рода вони-б не були. (Н. В. 2. X.)

Оберучев остає.

Оберучев здав міністер — президентови Керенському на одній приватній авдієнції звіт про положенє в Київі. Він виложив причини свого конфлікту з Центр. Радою і чому він вніс просьбу о перенесене в стан спочинку. Міністер-президент і міністер війни Верховський не приняли одначе його просьби і просили його остати в службі. (Нов. Вр. 10. X.).

Обжалуваня Українцїв.

Петлюра, голова Укр. Ген. Військового Комітету, жалуєть ся у начальній Управі на закиди, які підносить протишпіонське бюро (контрразвідка) проти Українців; бюро обжаловує Українців о симпатію з осередними державами і о схильність до сепаратизму й посилає своїх шпіонів до Цент. Ради.

Головно-командуючий обіцяв розглянути справу (Нов. Вр. 10. X.).

Український Ґенеральний Секретаріят.

Укр. Генер. Секретаріят подає до відома, що тепер по укінченю праць відносно внутрішної орґанізації обнимає управу краю.

Генер. Секретаріят приняв текст маніфесту, в якім є близше очеркнені задачі управи краю. (Рѣчъ, 9. X).

З Полтави.

Дня 5. жовтня відправлено перший раз торжественне богослуженє в честь Івана Мазепи. (Рѣчъ, 9. X).

*

Маґістрат Полтави задумує урядити в Полтаві правничий виділ яко відділ харківського університету. (День, 28. IX).

З Харкова.

Архієпископ Антоній вернув 23. вересня до Харкова. Приняло його святочно велике число селянських депутатів. (Нов. Время 30. IX).

*

Український провінціональний зїзд рішив усунути архієпископа Антонія з його уряду.

Звісний український артист Васильківський умер дня 8. жовтня. В своїм завіщаню постановив, що ціле майно має бути передане в посїданє українського музею. (Рѣчъ, 10. X.).

Проти український рух.

Духовенство Чернигова відкинуло предложу Центр. Ради відправляти богослуженя в українській мові. (Нов. Вр. 30. IX.).

*

Міська дума Чернигова протестує проти віленя округа Новгород Сіверський до области України й уважає за конечне рішити се питане плебіспитом або демократичними орґанами. — (Рѣчъ, 4. X.).

Проживний комітет київської ґубернії.

Київський проживний комітет рішив всї проживні комітети в київській ґубернії в числї більше 2000 — остаточно замкнути тому, що їх дїяльність показала ся зовсім недостачною (Нов. Время, 7. X).

4 катедри українольоґії.

Тимчасове правительство постановило на засїданю 4. жовтня урядити на київськім університетї чотири нові катедри для українольоґії: на фільольоґічнім виділї катедру для української мови, укр. історії й укр. літератури, на правничім виділї катедру для історії західно-російського права. (Рѣчъ, 6. X).

Заснованє „Юридичного інститута" в Київі.

В Київі заснено Юридичний інститут. До удїлюваня науки притягнено найвизначнїйших заступників судівництва, нотаріяту й адвокатури. (День, 4. X).

Загальний господарський зїзд.

(Другий день нарад).

Збори отвирає предсїдатель др К. Левицький о пів до 10 год. рано удїляючи голосу послови др Т. Окуневському. Бесїдник звертає увагу на питанє піднесене др Барвином, котре є нашим задушевним бажанем, однак належить незабувати на се, чим може грозити видвигнене на перший плян аґрарного проблему. Мусимо числити ся з нашою силою. Бажанем нашим є, щоби наша орґанізація могла розвивати ся і ввійти в державну машину та щоби стала колїсцем у верху. Підставою є сильне зорґанізоване селяньство. Найблизша задача „Сільського Господаря" є піднесенє продукції з одиниці поверхні. Другою роботою се праця соціяльно-орґанізаційна. Наконець ставить внесене іменно: зїзд похваляє напрям роботи „С. Г." і бажає її поглубити і розширити. Тривку основу під розвій Товариства положив незабутний покійний др Олесницький.

Віддак слїдували промови делеґатів філій, яких задля обширного змісту тут не поміщуємо, бо будуть вони всї оголошені на иншім місци, враз з поставленим цїлим рядом домагань і бажань до Правительства, Української Парляментарної Репрезентації і „Сільського Господаря".

Серед бесїдників забирав голос радн. Малїш. Зачинає говорити по українськи і перепрошує, що не може говорити дальше по українськи, бо не володіє докладно мовою українською і в дальшім тягу промовляє по польськи. Він каже що його Міністер інтересує ся Галичиною і тут його післав, щоби поінформувати ся докладно у самого народа. Гураґан завзятої війни шаліє еще — каже він — на наших східних країнах. Фаля війни тільки разів переливала ся через наш край як через жадеи инший.

Обставини ріжні зложили ся на се, що хоміч і робота в краю не йшла так, якби повинна була йти.

Причиною сего був: брак транспортових середників, матеріялу і людий до роботи.

Відтак підчеркає замітні місця рефератів і постуляти делеґатів, з котрими він годить ся і має надію, що вони будуть узглядненї. Як раз міністер післав його на се, щоби він зібрав і привіз до Відня всякі бажаня і жалї, що він і вчинить. Всьо буде точно розслїджене. Але все піде на марно, если нарід остане пасивним. Треба з него викресати велику силу, яку він в собі криє, бо кілька урядників не відбудує всего. (Оклики: Дайте гроші! Най наші люди відбудовують! До Поляків не маємо жадного довіря!) Бесїдник наконець впевняє, що все що тут чув, предложить свому міністрови. Всї бажаня скарги і внесеня будуть розслїджені.

Відтак відчитано наспівші депеші від посла дра Петрушевича: „Витаю зїзд з щирою радостию, щасть Боже в праці над відбудовою і орґанізацією нашого рільництва. Оно є основою і найсильнїйшим заборолом нашого національного істнованя. Прошу звинити що задержаний в Відни пильними політичними справами не можу взяти удїлу в нарадах.

Українська парляментарна Репрезентація буде уважати за оден з найважнїйших своїх обовязків всіми силами попирати дїяльність і розвій „Сільського Господаря".

Відтак слїдувало відчитанє депеш: „Від функціонарів державних заточенців в Осьвенцімі, від заточенців в Ліманові, від проф. Новака і др. Бігельайзена.

Бідтак слідували дазідерати та внесеня членів про які ми доносили вже в статі в попереднім числі,

Вибори до демократичної ради.

(У. Б.) На засіданю 5. жовтня потвердили демократичні збори вибір відпоручників поодиноких ґруп до демократичної ради.

З Українців вибрано Порша і Шаповалова. (День, 6. X).

О відбудову східної Галичини.

Внесене послів др Костя Левицького, о. Стефана Онишкевича, др Льва Бачинського і товаришів, в справі провізоричної відбудови знищених областий східної Галичини, освободжених від російської інвасії успішною літною офензивою 1917 р.

Ціла колишня боєва область, котра тягне ся яких 25 клм. в ширину від Бродів аж по Карпати є нині пустинею поритою стрілецькими ровами. На сій незвичайно урожайній земли видно тепер скрізь вибої спричинені взривними матеріялами. Ся пустиня є вітчиною многих тисячів виселенців, які вертають домів і часто не можуть найти місця, де стояла їх оселя. Також і сумежні з тою областию простори вказують велике знищене. Цілі села і місточка зникли тут з поверхні землі, а їх населене лишило ся без даху, поживи і одіжи.

Се сумне положене в якім находить ся населене згаданих, знищених війною областий, в яке попадають виселенці, що вертають домів вимагає безпроволочної і видатної помочи держави в слідуючих напрямах:

I.

Так для полишеної людности, як і для повертаючих виселенців, які лишили ся без даху, як рівнож і для їх худоби мусить ся побудовати на зиму найконечнійші будинки. Зладженем їх треба негайно заняти ся.

Орґани військової та цивільної власти повинні зірвати з всяким бюрократизмом і зробити всьо, що є в людській силі, щоби подати поміч сим нещасним. Для будови тимчасових захистів треба доставити населеню передусім будівельного матеріялу і потрібних знарядів в достаточній скількости, бо такі захисти можуть станути перед зимою лиш тоді, коли ціле населене буде в їх будові брати беспосередну участь.

До будови таких захистів треба в першій мірі уживати призбирані в відносній околиці будівельні матеріяли і знаряди, що належать до військовости.

II

Рівночасно треба подбати о переведене озимих засівів та приготоване весняної управи. Час не жде. Треба негайно і дійсно доставити потрібного насіня, знарядів, тягла і робочих сил. Тут є необхідна співдіяльність військової управи, яка одинока може доставити тягла, знарядів, робітників і насіня зі своїх маґазинів (яке по зборі може собі відобрати).

Треба поробити стараня, щоби військова управа переводила сю співдіяльність при помочи місцевих чинників і знатоків з кругів місцевого господарського населеня а не послугувала ся при тім виключно військовими особами, які часто не розуміють ся на річи а в найліпшім разі не знають підсоня і землі.

III.

На відзисканих областях видніють цілі системи наших і ворожих дротяних перегород, стрілецьких ровів, захистів для резерв, лисячих і вовчих як і ін. та вибої, спричинені взривними матеріялами. Можливість управи землі на сих областях залежить в многих случаях від усуненя сих полевих укріплень і сплянтованя землі.

До переведеня сих робіт, що вимагають проводу знатоків, надають ся найкрасше військові робітничі відділи під проводом військових інжинерів.

Управа армії зглядно ц. і к. Начальна Управа Армії мусять подбати, щоби сю роботу чим скорше почати та обняти нею як найширші области. Будівельного матеріялу, якийби в сей спосіб узискано, треба ужити на будову конечних захистів для бездомного населеня.

IV.

Щоби сяк-так привернути господарську продукцію на сих просторах, необхідно дати населеню, в першій мірі виселенцям і знищеним війною, в основі безплатно зглядно на рахунок належного воєнного відшкодованя: 1) господарські знаряди, 2) коні до роботи, 3) худобу, 4) безроги.

Щоби господарські знаряди відповідали вимогам і потребам населеня, треба їх набувати в порозуміню з головними господарськими орґанізаціями (для населеня східної Галичини: Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові).

До роботи треба вживати передовсім вибракованих військовий коний, які треба від тепер давати в першій мірі мешканцям сих областий. — На случай демобілізації треба також вільні військові коні давати до вжитку передусім сим мешканцям і то головно у східній Галичині, яка віддала найбільше коний на війну та в наслідок війни найбільше потерпіла.

Худобу і безроги для сих областий треба спровадити з західної Галичини та зі західних коронних країв, де задля недостачі паши треба їх викупити.

Для привернення найконечнійшої господарської продукції на відзисканій области треба дати кождому середному селянському господарству принаймевше 1 коня, 2 штуки худоби і 2 безроги.

Також достави худоби і безрог треба переводити для доцільности при співучасти головних господарських корпорацій (для селянського населеня східної Галичини: Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові).

V.

Опустілі области колишньої боєвої лінії як рівнож прочі неуправлені поля і повіти, положені по обох сторонах операційної стрефи, терплять на цілковиту недостачу паші. — Сі послідні з причини військової реквізиції. — Для худоби населеня повертаючого в згадані околиці, мусить ся проте спровадати пашу з західних повітів. — Те саме відносить ся до худоби, яка має бути доставлена після висше згаданої пропозиції.

Недостачі паш, яка у нас панує, не можна вважати оправданем домаганої акції, бо таку акцію треба трактувати як необхідну. Вправді і в Галичині панує брак паші, однак сю скількість, яка потрібна є для згаданої акції, можна би легко набути, коли би зужите паші в засібнійших повітах відповідно обмежити і коли би поручено управі армії, щоби вона своє запотребоване паші заспокоювала рівномірно з засобів цілої Монархії а не обмежувала ся до реквізиції в східній Галичині, бо вони ведуть до надмірного і несправедливого обтяженя згаданих областий.

Високе ц. к. Правительство має обовязок переконати ц. і к. Начальну Управу армії про необходимість пропонованих зарядженъ і спричинити негайне введене в житє сих зарядженъ.

(Кінець буде.)

Війна.

Італійці дальше відступають.

РОТЕРДАМ. „Daily Chronicle“ доносить з Риму: Треба бути приготованим на те, що італійська армія буде дальше відступати, аж покінчать ся конечні обезпеченя на инших частях фронту.

„Daily News“ занепокоєна положенем на італійськім фронті в полудневім Тироли.

Розлад в Росії.

СТОКГОЛЬМ. — Вісти, що надходять з Росії, вказують на те, що вплив кадетів кріпшає. З другого боку аґітація большевиків і анархія приймає що-раз більші розміри.

Анґлійська офензива в Палестині.

ЦАРГОРОД. — Звідомлене з дня 3-го падолиста: Анґлійський наступ на Синайськім фронті почав ся дня 31 го жовтня. — Наші війська висунені вперед під Біресаґа уступили перед переважаючими ворожими силами, зачеркуючими великий лук, і відступили на свої головні позиції й там відперли всякі наступи. — Притім піймано 7 офіцирів, між ними одного підполковника і 100 анґлійських жовнірів. — Дня 2-го сего місяця почала ся борба під Газою. Наша артилерія знищила стрілами два ворожі панцирні самоходи.

Евакуація Київа.

Московська „Gazeta polska“ з 12-го жовтня містить таку телеґраму Петроградської Телеґрафічної Аґенції з Київа під датою 28 го вересня сего року: По причині переповненя Київа до останних границь, президент міста виступав з проектом видаленя з міста галицьких і буковинських інституцій та инших, котрих присутність в місті не є конечна.

Військові конференції в Стокгольмі.

БЕРЛІН. — „Lokal Anzeiger“ доносить зі Стокгольму: Шведське правительство візвало всіх ґенералів, що остають в чинній службі, як також многих офіцирів ґенерального штабу на конференцію, котра відбуде ся в Стокгольмі д. 15 го сего місяця.

Тайна умова між Швецією а Німеччиною

БЕРЛІН. — „Berliner Zeitung“ доносить з Християнії: Американський секретар стану для заграничних справ Лянсінґ заявив, що має в руках достаточні докази, що Швецію лучить з Німеччиною тайна умова.

Війна Америки з Австрією

АМСТЕРДАМ. — Анґлійські дневники доносять з Вашинґтону: Зєднані Держави мають виповісти війну Австро-Угорщині в найблизших днях, бо Вільзон рішив ся помагати Італії.

З австрійської головної кватири.

З дня 4. падолиста.

Італійський фронт: Боєва діяльність над Таліяменто зростає.

Боєве положене позваляє доперва нині зібрати оком, що в часі 12-тої битви над Сочею в области ґрупи ґенерала піхоти Альфреда Кравса здіяли союзні війська й їх команданти. — Здобуте гори Канін, високої на 2600 метрів, і гори Шпоаь, котрої височина виносить 1668 метрів, неповздержаний похід в бездорожних горах на полудни від долини Фаля, котрого ані ворог, ані непогода, ані руйнуюча праця Італійців не змогли спинити, занятє Резоли, здобуте укріпленого табору Гемона—Осопо запевняють тим військам, вкроблованим в гірській битві, між тим полкам піхоти ч. 141 59, тирольським стрільцям, полкам старійських стрільців число 3 і 261, як також цісарським стрільцям нову почесну карту в історії сеї найбільшої війни.

На східнім і альбанськім фронті не було зміни.

Шеф Генерального Штабу.

Полонені Українці в обороні „Союза визволеня України“.

Надзвичайні Загальні Збори зорґанізованих в ріжні товариства і обєднаних в Головній Українській Раді полонених Фрайштадт в Горішній Австрії, обговоривши дня 29 жотня справу ревеляцій російського ґенерального штабу про Союз визволеня України, однодушно порішили;

1) З уваги, що ревеляція ґенерального штабу видана в часі приготовань Корнілівського перевороту, мала на цілі кинути тінь підозріня на цілий український рух і в сей спосіб оправдати його здушене, що пороблені Союзови визволеня України важкі закиди у висиланю до Росії людий в цілі шпіонажі не не підперті жадними фактами, що взагалі представлене діяльности Союза є явно тенденційне, вираховане на його здескредитовене в очах публичної опінії.

Загальні збори з найбільшим обуренем пятнують сей недостойний державної інституції революційної Росії вчинок ґенерального штабу.

2) Стоячи ось уже коло трьох років в найтіснійших зносинах з Союзом визволеня України у Відни, таборові орґанізації Українців табору Фрайштадт мали нагоду близше пізнати так загальну діяльність Союза, як і його діяльність серед полонених й уважаючи сю діяльність провадженою виключно в інтересі рідного народу, ставляють ся до Союза з повним довірем.

3) Висловлюючи Союзови визволеня України повну подяку за всі заходи коло пробудженя національної свідомости полонених Українців і піднесеня їх культурного рівня, загальні збори взивають Союз й далі провадити свою корисну діяльність на добро рідного народу.

згідно з ухвалами президії Союза з дня 2-го травня с. р.

4) Загальні збори звертають ся до товаришів полонених в инших таборах і на робітничих командах, зі зазивом — з довірем звязувати себе з Союзом визволеня України, під його проводом єднати ся в орґанізації та працювати над своїм осьвідомленем, щоби по повороті до дому були корисними робітниками — горожанами Вільної України.

Фрайштадт, дня 29 жовтня 1917.

Президія Головної Україн. Ради: Голова Ів. Мороз; Члени: Піддубний, О Сімчук, Роман Домбчевський; Секретар: О. Харченко.

З днем 8. падолиста здержимо висилку всім, котрі до тої пори не вирівнають залеглости і не пришлють предплати за падолист.

НОВИНКИ.

— Нове українське товариство. Дня 4. с. м. (в неділю) відбуло ся посвячене льокалю нового українського товариства у Львові, а се: „Товариства українських гр. кат. служниць ім. св. Петра у Львові“. Се товариство увійшло в житє 29. липня. Того дня зібрало ся було на перші збори около 400 наших дівчат в сали „Сокола“. Цілю товариства заложити приют для служниць, котрі приходять зі сіл шукати у Львові служби або остають хвилево без занятя, поручати їм відповідні місця, старати ся о релігійне і горожанське їх вихованє, заохочувати до щадження заробленого гроша, подавати поміч в слабости і притулок на старости літ. По трьох місяцях свого іcтнованя змогло вже згадане товариство отверти льокаль, зложений з чотирох гарних, просторих кімнат (при вул Блякарській, ч. 11, II. поверх) де вже й тепер може знайти приміщене кілька служниць. Якраз минувшої неділї посвячено сей льокаль. На посвячене явилось понад 200 служниць-членів. Чину посвяченя довершив о. др Т. Галущинський ч. св. В. В. при співучасти о. дра Яр. Левицького. Перед тим промовив о. др Галущинський, ініціят р. душа і голова товариства, до зібраних кількома теплими словами, заохочуючи їх до орґанізації і заінтересованя ся справою їх питомого товариства. По чині посвяченя подякувала одна служниця о. голові за труди положені для добра служниць. Заряджена збірка приносила касі так важної у нас інституції кількадесять корон. Головою товариства, як згадано, є о. др Т. Галущинський, предсідателькою п. Амброзяківа, касієркою п. Сидоракова, а секретаркою п-а Маруся Заячківська.

— На адресу львівських пань. Заповіджені на 3 с. м. заг. збори „Укр. жіночого Комітету помочи для ранених жовнірів“ не відбулись з причини дуже малого числа учасниць. Се не мала не перша несподіванка, яка стрічає жіночі орґанізації у Львові зі сторони таки самих жінок. Прикро воно про се писати але годі затаювати факт, що як з одної сторони деякі пані працюють в приладних інституціях дуже ревно і нераз понад сили, так знов з другої сторони богато наших пань і панночок не почуває ся до громадянського обовязку брати участь в праці для народа навіть в теперішній тяжкій хвилі, коли сусільна праця жінок є необхідно конечна. Знаємо у Львові богато пань, які мають час і здоровлє, а дотепер поза власною хатою, чи своїм власним занятем не приложили рук до нічого, так що в кінци випадало би їх поспитати, до якої вони властиво причисляють себе народности і до кого належать їх національні почуваня? Мусимо вже раз довідатись, хто з нами, а кому на нас і наших справах не залежить. В тій цїли треба зладити статистику наших сил та знати, чи і що хто робить, щоб ми були певні, на кого можемо числити, а на кого ні. Се моглиб перевести дві найбільші жіночі орґанізації, себто „Союз Українок“ і „тов. Марійське Пань“. Заки се станесь, запрошую отсим поновно всіх дотеперішних членів і тих пань та панночок, що мали би час помочи нам, на загальні збори „Укр. жін. Комітету помочи для ранених жовнірів“ у Львові; які відбудуть ся 8 с. м. (на св. Димтрія) о год. 6 вечером на Бесіді з попередно заповідженим предметем нарад. За Старшину — Софія Олесницька, предсідателька.

— З приводу побуту митр. Шептицького у вишколі УСС. одержав командант вишколу підполковник Слюсарчук від архикн. Вільгельма отсю телеґраму: „З приводу присутности ЙЕ. ґр. Шептицького пересилаю українському леґіонови найсердечнійший привіт в бажанем, щоби він до лаврів, здобуваних скрізь доси, особливо на Маківці, в Лисовичах, Семиківцях, Потуторах, Конюхах, міг додати нові. При сій нагоді разом з вами згадую про поляглих героїв, що віддали житє за цісаря й вітчину. Нехай їх повне пожертвоване буде для нас постійною заохотою боронити рідну землю проти кождого неприятеля, щоби утворити для будучих поколінь запевнену і цвитучу будучність. Передайте мій привіт тим частям леґіону, які стоять на боєвім фронті і не знаходять ся нині в Вашім крузі. Його Ексцеленцію прошу й на далї о духовну опіку для молодої, так часто випробованої геройської громади. З Богом далї! — В поли 28 X 1917 Архикн. Вільгельм.

— Равт на Захист для недужих У. С. С. заповідає ся як найгарнійше. Збірка фантів на льотерію перейшла всї сподіваня комітету. Зібрано велику скількість вартісних і дуже гарних предметів і для щасливих грачів буде фантова льотерія дуже пріятною несподіванкою Український театр відограє „Весілє при ліхтарнях“, оперетку в 1. дії Оффенбаха, а театральний хор відспіває Ніщинського „Вечерниці“ з танцями укладу п. Сороки. Музика стрілецька. Хто через ошибку, або брак адреси ще не одержав запрошеня, зволить зголосити ся в Захисті У. С. С. вул. Петра Скарги 2 а, або в день равту від год. 3. по пол, у комітеті, який урядувати ме в сали Музичного Товариства ім. М. Лисенка.

— День „виборчого фонду“ соціялістичного бльоку під прапором „Селянська Спілка“ постановив улаштувати 14 жовтня н. ст. в Київі та його околицях Центральний Комітет Всеукраїнської Ради селянських депутатів. („Р. Г“.)

— Зїзд жіночих орґанізацій скликала рада Українського Жіночого Союза до Київа на 27 вересня н. ст. („Р. Г.“)

— Університет для моряків у Петроградї. Дня 8 жовтня отворено перший університет для моряків, Курси тревають один місяць і мають освідомити слухачів про найважнійші соціяльно-політичні питаня. Рѣчь, 6 X).

— Виміна торговля в Росії. На конґресі козаків подав Воронков кілька цікавих фактів, котрі інтересно освітлюють основи російського господарського житя. В области Дону подвоєне цін на збіже не спонукало зовсім селян продавати його за готівку. Гроші не мають тепер для селян рішучо жадної вартости, бо за них не можна нічого купити. Всі продукти, збіже, мануфактурні товари, залізо, задержують вони, щоби їх виміняти за річи потрібнійші і конечнійші. Те саме стрічаєть ся в цілій Росії. Треба додати, що виміна торговля увійшла в житє не тілки в Росії, але й у нас, в Австрії. Передовсім за тютюн можна дістати всього, чого тільки душа забажає. Через те жиди так і викуповують по трафіках тютюн.

— Відмовна відповідь для реґенції польського королівства. Варшавські дневники доносять, що реґенційна рада дістала від німецьких окупаційних властий урядове повідомлене, що не годять ся на кандидатуру ґр. Тарновського на уряд польського президента міністрів.

— Новий розділ воєнних областий „Wiener Zig“ оголошує оповіщене міністра внутрішних справ про зміну границь північних воєнних областий в Австрії. Після того розмежене представляєсь так: Північна дальша воєнна область обіймає: західну Галичину з виїмком областий громад Бяла і Липник. а з східної Галичини область, що сягає виключно до політичних повітів сокальського, каменецького, перемишлянського, суд. пов. бережанського, політичних повітів підгаєцького, бучацького, городенського, снятинського, косівського. а на Буковині судов. пов. вашковецького над Черемошем і так пов. вижницького.

Північна тіснійша воєнна область обіймає в Галичині: східну часть східної Галичини аж виключно до пол. пов. радехівського, золочівського, зборівського, суд. пов. козівського, пол. пов. тернопільського, теребовельського, чортківського, заліщицького, як також Буковину з виїмком суд пов. вашковецького над Черемошем і пол. пов. вижницького.

— Господарський зїзд відпоручників кружків товариства „Сільський Господар“ з повіту Долина відбуде ся в Долині дня 17. падолиста, в суботу о годині 2. по пол. в комнатах „Повітової Спілки“. дім Федера. Порядок: 1) Звіт делеґата долинської філії на загальний господарський зїзд у Львові. 2) Відбудова повіту. 3) Орґанізація кружків в повіті. 4) Внесеня членів.

На сім зїздї мають явити ся відпоручники кружків з цілого політичного повіту як також члени філії з тих сіл, де ще нема кружків.

— Шкільні вісти.

Дирекція ц. к. державної української ґімназії в Кіцмани подає до відома українського громадянства що вступні іспити до I. кляси і вписи до висших кляс ґімназії відбудуть ся 5., 6. і 7. падолиста с. р. в будинку дівочої школи в Кіцмани. Найпізнійший речинець вписів до висших кляс 12. падолиста.

Записи до приготівки відбудуть ся в тих самих днях.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 6 падолиста 1917.

Нині: 6. падолиста гр.-кат. Арети мч. римо кат. Леонарда

Завтра: 7. падолиста гр.-кат. Маркіяна і М., римо-кат. Геркуляна.

○ Гр. кат. Епископський Ординаріят в Перемишли подає до відома що богослови II. і III. року мають сейчас, зглядно найдальше до пятниці в. е. 9. с. м. приїхати до Львова і зголосити ся в Ректораті Дух. семинара. Перший рік остає поки що аж до завізваня.

○ Ц. к. Австрійський військовий Фонд вдів і сиріт поробив заходи, щоби узискати як найлїпші умови для убезпеченя в. Тов. „Австрійський Фенікс“ у Відни в звязку з семою воєнною позичкою.

Селянські розрухи в добрах кн. Санґушка.

ПЕТРОГРАД — Телеґрафічна Аґенція доносить з Житомира про великі розрухи в добрах польського князя Санґушка, — котрого убито.

З німецької головної кватири.

З дня 5. падолиста 1917.

Західний фронт:

Фронт пішного маршалка баварського наслідн. престола Рупректа.

У Фляндрії була артилерійна діяльність по кепській погоді доперва вечером живою, передовсім в долині Ізери.

В ночи розвинув ся там і на відтинку між лісом Houthoulster а Каналом Comines сильний руйнуючий огонь. — Кілька разів наступали анґлійські вивідні відділи; всюди їх відперто.

В области инших армій внаслідок мраки була боєва діяльність взагалї мала.

Східний фронт:

Нічо важного.

Македонський фронт:

По кількадневним, також вчера тревалим сильним огневим підготованю між Вардаром а озером Дойран, пішли до наступу анґлійські баталіони на полудни від Стоякова; їх приступ заломив ся серед втрат і безуспішно перед болгарськими становищами.

На Італійськім фронті:

Німецькі і австро-угорські дивізії виборoли над середущим Таліяменто перехід і наступають дальше вперед. — Побитим там італійським бриґадам забрано 6.000 в полонених і де що гармат.

Перший генеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби в каучуку, золоті і плятині.

Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Товариство кредитове „Надія“ в Криници прийме спосібного (у) бухгальтера (ку). Власноручно писані поданя враз з потрібним свідоцтвами і коротким описом житя предложити до 15. падолиста с. р. — Дирекція.

Ц. к. австрійський військовий фонд для вдів і сиріт

під протекторатом Їх Цісарських Велич. Цісаря Карла і Цісаревої Зити. (Відділ обезпечень). — Краєве Бюро для Східної Галичини у Львові ц. к. Намісництво. Бюра: Львів, ул. Словацького 16.

Обезпечене в 7-мій воєнній позичці

ц. к. австрійським військовим Фондом для вдів і сиріт (Відділ обезпечення).

Житєве обезпечене получене з підпискою воєнної позички є найдешевшим і найвигіднійшим способом обезпеченя при одночаснім сповненю горожанського обовязку супроти держави. Обезпечене сейчас важне по зложеню першої премії.

Без лїкарських оглядин від 500 до 5.000 Корон.

Обезпечатись може кождий мужчина і кожда жінка від 15 до 50 лїт.

Новість: Обезпечене дїтий.

Обезпечене в амортизаційній позичці коштує річно:

на лїт:	10	12	15	16	18	20
Корон:	77·—,	63·—,	48·—,	44·50,	39·50	35·—.

Обезпечене в державних бонах на лїт 9, платне по десяти роках готівкою — річно Корон 90·—.

На случай смерти безпроволочна виплата без дальших оплат.

Жовнірів у полї обезпечують ся без яких-небудь доплат.

Обезпеченя ті переводить на основі умови з ц. к. військовим фондом для вдів і сиріт ц. к. уприв. Товариство житєвих обезпечень Австрійський Фенікс у Відни.

Складаючі цїлу премію відразу льокують свій капітал дуже корисно а без ризика — бо на случай вчаснїйшої смерти крім обезпеченої облїґації звертають ся сейчас незужиті премії.

Кождий горожанин, що бажає підписати позичку, повинен се зробити виключно за посередництвом ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, містячи обезпечене в воєнній позичцї — не лише з огляду на се, що тут є обезпечене найдешевше, але також із огляду на цїли Фонду.

Виясненя дають уповажнені Мужі довіря і Бюро ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, Львів, к. к. Намісництво або ул. Словацького 16.

ЧИ ВНЕСЛИ?

До ц. к. Намісництва, Краєвої Централї для господарської в дбудови Галичини, Секція III. КРАКІВ

вже всї промисловцї, ремісники, купцї, читальняні і гром крамницї, торг. і пров. стоваришеня і т. п. самі, чи заступники, жена чи дїти, опікуни чи повновласники, з дому чи з війська, загалом всї пошкоджені подання о безворотну підмогу (субвенцію) на обнову, урухомлене, дальше ведене розширене (!) свого підприємства (варстату) на машини і знаряди, на сирівцї і додатки і т. п. Подавайте ся всї, хто лише поніс через війну безпосередні втрати. Жадайте від нас готовий формуляр подання і поучення. Свідомих просимо заняти ся несвідомими в сих справах.

Українське Товариство для попираня ремесла і промислу
Львів, вул. Зїморовича ч. 20.

Конкурс.

Головний Видїл Товариства „Просвіта“ оголошує отсим конкурс за написане 1) твору з области історії українського шкільництва, або 2) з области історичної повісти для дїтий, або 3) з области педаґоґії.

Висота премії виносить два вальори $5^1/_2$% амортизаційної позички враз з купонами номінальної вартости по 200 корон, зложені під заряд Товариства „Просвіта“ Управою української школи в таборі Хонен.

Речинець конкурсу кінчать ся невідклично д. 31. грудня 1917.

Твори належить слати до Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

За Головний Видїл Товариства „Просвіта“
І. Кивелюк А. Гапяк.

Позір! важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, нехай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

(зі словарцем)

укладу О. СОЛТИСА (4-те побільшене видане). Ціна К 2, з почтовою оплатою К 2·50. — Висилка лише за готівку. Замовленя і гроші прошу присилати на адресу А. ОКПИШ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів удїлюючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“

на 1918 рік

Цїна 40 сот. (з пересилкою 45 сот.).
10 шт. К 4, 25 шт. К 9, 50 шт. К 17 вже оплачено

В красній оправі як нотес К 1·20

Замовленя приймає і висилає по одержаню готівки: А. ОКПИШ, Львів, Кадецька 4. 5—50

Чи маєте вже?

Великий український співаник

Наша дума

Зладив Антін Гапяк.

(Друге видане, справлене і побільшене).

182 пісень **200 коломийок**

Пісні получені на шість груп:

I. Патріотичні і політичні (21 пісень). II. Історичні (19 пісень). III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) чумацькі (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень). IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень. V. Любовні (64 пісень). VI. Коломийки (200 пісень).

Цїна співаника „Наша дума“ К 2·80 (оправлений в полотно К 4·50).

Сей великий Співаник можна набути також окремими частями а іменно: часть перша п. з.

Наша Слава

у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.

Співаник

Наша Слава коштує К 1·40

част друга п. з.

„Наша пісня“

містить пісні любовні і коломийки. Співаник „Наша пісня“ коштує К 1·40.

Дотепи, вигадки, жарти.

Велика книжка з якої можна 900 разів засміяти ся. Коштує брошуо. 1 кор. 80 сот., оправлена в полотно 2 кор. 30 сот. — На порто звичайне треба 30 сот, поручене 65 сот.

Замовленя і рівночасно гроші треба висилати під адресою:

Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10.

АРТИСТИЧНЕ

ЗАВЕДЕНЕ РИТІВНИЧЕ

найдешевша фабрика кавчукових стампіль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всї ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в ріжних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всї замовленя виконують ся в якнайкоротшім часї.

Цїлий світ перейдеш
як умієш по німецьки говорити.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК

до науки німецької мови зладив Ю. Рудницький.

Можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де-що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечнійших справах.

В лекціях говорить ся про такі річи: сільське обійстє, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешкане в місті, на торзї (про мясо, ярини, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду зелїзницею, закупна в склепі, гостина, ведене господарки, (зима. весна, лїто, осінь), побут у Відни, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірцї граматики і до кождої лекції словарець.

Один примірник коштує 4 кор. брош, а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.

На почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку: Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA K. U. L.